KEMAL YALÇIN

105 yıl sonra bahçe komşumuzla buluştuk

Bir torba toprak ile üç ayrı saksıya Honaz'dan götürdüğü kırmızı gülü, fesleğeni ve kafireyi () dikmiş. 2000 yılında bana diktiği gülü, fesleğeni ve kafireyi gösterdi. Göz yaşlarını silerek, "Ben Honaz'ı özlediğimde Honaz gülünü, Honaz Fesleğenini, Honaz kafiresini kokluyorum," demişti.

Anadolu'nun evlatlarından Honazlı Kiryaki Çorumoğlu, Mikropolis

Kiryaki Çorumoğlu 1912 yılında Honaz'da doğmuş. Annesinin adı Atena imiş. Evleri günümüzde Hisar Mahallesi Camisi olan eski kilisenin karşısındaymış. Kiraz bahçeleri su değirmeninin üst tarafında imiş. 1920 yılında mecburi sürgüne gönderilmişler. Kiryanki 8 yaşın iken annesi Atena ile birlikte Honaz'dan ayrılmış. Eğirdir, Kayseri, Mersin, Atina, Selanik, Drama yolunu takip ederek Mikropolis köyüne iskân edilmişler.

Kiryaki Çorumoğlu 1999 yılında 87 yaşında kızı Theodora Spyroglou ile birlikte Honaz'a gelmiş. Evlerini, bahçelerini bulmuş.

Bahçelerinden iki torba toprak doldurmuş. Yunanistan'a götürmüş. Bir torba toprağı annesi Atena'nın vasiyetini yerine getirmek için mezarının üstüne dökmüş.

Bir torba toprak ile üç ayrı saksıya Honaz'dan götürdüğü kırmızı gülü, fesleğeni ve kafireyi dikmiş. 2000 yılında bana diktiği gülü, fesleğeni ve kafireyi gösterdi. Göz yaşlarını silerek, ***"Ben Honaz'ı özlediğimde Honaz gülünü, Honaz Fesleğenini, Honaz kafiresini kokluyorum,"*** demişti.

Kiryaki Çorumoğlu 1999 yılında Honaz'dan ayrılırlarken Yunanistan'daki adreslerini İsmet Ağabeyime bırakmış.

İsmet Ağabeyim, 1999 yılı Ağustos ayında Honaz'da bana Kiryaki Çorumoğlu'nun adresini verdi. ***"Yunanistan'a gidersen bizim komşuları arayıp bul,"*** dedi.

Yunanistan'a gittim. 5 Ocak 2000 tarihinde Drama vilayeti, Mikropolis köyüne ulaştım. Honazlı Kiryaki Çorumoğlu'nu buldum. 88 yaşında idi. Hafızası yerindeydi. Honaz şivesiyle konuşuyordu. Bütün hayatını anlattı. Aynen yazdım ve Emanet Çeyiz 8. Baskının sonuna ekledim. Ayrıca fotoğraflarını çektim. Bu fotoğrafta Kiryaki Çorumoğlu'nun kızı Theodora Spyroglou ve torunu Maria Aptidou da bulunuyordu.

Kiryaki Çorumoğlu'nun üç hayali vardı:

1. Ölmeden Honaz'a gitmek, evlerini ve bahçelerini görmek.
2. Bahçelerinden toprak getirip annesinin mezarına serpmek.
3. Hayatını yazdırmak. Hayatını ben yazdım.

Kiryaki Çorumoğlu bu üç hayalini gerçekleştirdi. 2003 yılında, 91 yaşında vefat etti.

Kiryaki Çorumoğlu'nun kızının kızı Maria Aptidou 2018 yılında Almanya'ya çalışmaya gelmiş. Beni aramış. Bulamamış. 2024 yılında Müllheim'da rehber öğretmenlik yapan Hasan Özer ile tanışmış ve ona ***"Anneannemin hayatını yazan Kemal Yalçın'ı arıyorum,"*** demiş.

Hasan Özer ***"Ben Kemal Yalçın'ı tanıyorum, Bochum'da yaşıyor, gider buluruz,"*** demiş. Hasan Özer bana telefon etti. ***"Buyurun gelin,"*** dedim.

19 Ocak 2025, Pazar günü, Hasan Özer ile Maria Aptidou evime geldiler. Maria 25 yıl sonra beni buldu. Sarıldık birbirimize. 25 yıl önce Mikropolis köyünde çektiğim fotoğraftaki Maria'nın yüz ifadeleri değişmemişti.

Anadolu'nun evlatlarından Kriaki Corumoglu, kızı, torunu ve Kemal Yalçın

Kiryaki Teyze Honaz'da

Maria ve Kemal Yalçın

5 Ocak 2000 günü çektiğim fotoğrafı Emanet Çeyiz 8. Baskıda ve Yunanca Emanet Çeyiz ikinci baskısında yayınlamıştım.

105 yıl sonra Kiryaki Çorumoğlu'nun kızının kızı Maria Aptidou ile buluştuk. Ablam Ayşe Canpolat da vardı.

Maria'ya Honaz'ın fotoğraflarını gösterdim. ***"Honaz'ı görmek istiyorum,"*** dedi.

Maria ile biraz Rumca, biraz Türkçe ve Almanca konuştuk.

Çevirileri Hasan Özer yaptı.

Daha sonra Kazım Güzel ve Zehra Güzel de geldiler.

Maria, ***"Ben çok duygulandım, ağlamak istiyorum,"*** diyordu.

Honaz'ı, kiraz bahçelerini, Yunanistan'daki köylerini uzun uzun konuştuk. Maria benden 2000 yılında kaydettiğim anneannesinin ses kayıtlarını istedi.

"Ses kayıtlarını Duisburg- Essen Üniversitesi Kemal Yalçın arşivine teslim ettim. Bir gün arşive gittiğimde ses kayıtlarının kopyasını alır, sana ulaştırırım," dedim. Çok sevindi.

Maria, Yunanistan'da yaşayan annesine telefon açtı. Annesi ile de konuştum.

"Annemin hayatını yazdığınız için size çok teşekkür ederim. Annemin gözleri arkada kalmadı," dedi.

Maria bir daha görüşmek, Honaz'a birlikte gitmek, ninesinin çok anlattığı kiraz bahçesini görmek, kiraz yemek istediğini söyledi ve sözlerini şöyle tamamladı:

"Bana kapınızı ve kalbinizi açtınız. Bizi kabul ettiniz. Anneannemin hayatını yazdınız. Onun hayalini gerçekleştirdiniz. Ben Emanet Çeyiz'in Yunancasını okudum. Mübadeleyi sizin kitabınızdan öğrendim. Size saygı ve sevgilerimi sunuyorum. Yunanistan'a geldiğinizde sizi beklerim. Yunanistan'da bir eviniz ve Honazlı bir kardeşiniz olduğunu unutmayınız."

"Sevgili Honazlı Kardeşim Maria Aptidou toprak çeker insanı. Sen de Honaz'da bir evin ve bir kardeşin olduğunu unutma! Bundan sonra daha sık görüşelim."

Vedalaşırken göz yaşlarımız karıştı birbirine!

Dipnotlar:

· Honaz 1920 yıllarında Denizli vilayetine bağlı bir nahiye idi. Günümüzde ise Denizli vilayetine bağlı bir ilçedir.

· Kafire Honaz'da yetişen özel bir çiçek türüdür. Ter kokusunu önler. Kafurun da denir. Kadınlar doğal deodorant olarak kullanırlar.